

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
1993-1994

ISSN 1211-7250

BRNO 1997

381 ch. n. 1992
382

250,-

S 9395458

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1993-1994

Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: ps@isibrno.cz

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc

Redakce a příprava pro tisk: Mgr. Patrik Červák, Mgr. Balázs Komoróczy,
Ing. Petr Škrdla

Na titulním listě: Rekonstrukce skládané dýky z Maref

Tisk: Tiskárna Gloria, Rosice u Brna

Náklad: 400 ks

Publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou

© 1997 by the Authors

All rights reserved

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

MUŠOV (k.ú. Pasohlávky, okr. Břeclav)

„Neurissen“. Doba římská. Zjišťovací výzkum.

V červenci 1993 provedl AÚ AV ČR ve spolupráci s Ústavem pro klasickou archeologii FF UK krátký zjišťovací výzkum na terase severně od silnice Brno - Vídeň, která podlehe výrazným změnám v souvislosti s výstavbou nové rychlostní silnice. Letecká prospekce, kterou provedl Dr. J. Kovárník, přinesla překvapivé zjištění stavby pravidelného půdorysu, která navíc byla patrná i pouhým okem v porostu. Následná sondáž zde potvrdila existenci mohutných základových žlabů, jejichž šířka kolísala mezi 40 až 50 cm. V interiéru této stavby byly nalezeny rozměrné shluky přepálené mazanice s otisky prutů o průměru 2 - 3cm, avšak plošné odkrývání nepřineslo žádný výraznější datovací materiál. Ve výplni žlabů, které se zahluhovaly 85 až 90 cm do podloží, pak pouze dva drobné zlomky římské provinciální keramiky vyrobené na hrnčířském kruhu a několik železných hřebů. Na dně žlabů byly navíc zjištěny kúlové jámy čtvercového tvaru. Výzkumy zde probíhaly ve dnech 13. - 29. 7. a poté pokračoval ve výkopech ÚAPP Brno, který také výzkum celé plochy dovedl do konce.

Ze zmíněných skutečností je zřejmé, že v poloze Neurissen stála rozměrná římská stavba, s největší pravděpodobností patřící do komplexu vojenského tábora. Byla postavena ze dřeva a hlíny a jak je patrné z hloubky základových žlabů, mohla mít i dvě patra. Otázka celkového půdorysu i datování stavby nemohla být krátkodobým průzkumem vyřešena, odpověď může přinést až zveřejnění výsledků výzkumu který prováděl ÚAPP Brno.

Jiří Musil, ÚKA FF UK

Resumé:

Mušov (Katastralgebiet Pasohlávky, Bez. Břeclav). „Neurissen“. Römische Kaiserzeit. Vorläufige Sondierung.

MUŠOV (k.ú. Pasohlávky, okr. Břeclav)

Neurissen. Sídliště, vojenské polní tábory, ojedinělý hrob. Neolit (MMK), latén, doba římská, doba slovanská, středověk. Záchranný výzkum.

Výzkumné práce na stavbě nové trasy silnice I/52 Brno - Mikulov byly prováděny v úseku od křižovatky se silnicí Pasohlávky - Ivaň po hráz vodní nádrže Nové Mlýny. Nově budovaná trasa byla zčásti totožná s původní, zčásti probíhala po její severní straně. Většina zjištěných objektů byla situována do prostoru terasy, která leží mezi návrším Hradisko (Burgstall) a inundačním územím řeky Jihlavy.

Ve východní části terasy byly v místech indikovaných leteckým průzkumem zkoumány základové žlábkové vytvářející členitý půdorys budovy s apsidou. V rámci pracovní hypotézy lze objekt datovat do začátku 1. století n.l. Tento názor se opírá především o nález spony typu Aucissa v zánikovém horizontu budovy.

Dále byl na sledované ploše prozkoumán krátký úsek valu a části příkopů s hrotitým a plochým dnem, které lze považovat za součást opevnění několika polních táborů z doby římské. Kúlové jámy na hraně terasy náležely konstrukci brány a odkryty byly také půdorysy tří věží. Součástí vnitřní zástavby táborů jsou kvadratické kúlové jámy a pece s předpecními jámami ve dvou případech vyplněných zvířecími kostmi. Objekty nebyly provázeny nálezy, které by dovolovaly bližší datování v rámci doby římské. Většina z nich může souviset s aktivitami římských vojenských jednotek v době markomanských válek.

Výzkumem byly zachyceny také sídlištní jámy kultury s moravskou malovanou keramikou. Do časnělaténského období lze datovat tři zahloubené chaty. Slované osídlení (8. a 9. stol.) reprezentuje chata s destrukcí kamenného krbu a zásobní jámy. Zjištěny byly také ojedinělé jámy z 12. - 13. stol. Množství dalších zahloubených objektů nelze časově zařadit, nedatovatelná zůstává kumulace spálených (lidských ?) kostí a lidská kostra uložená v natažené poloze.

Miroslav Bálek - Ondrej Šedo, ÚAPP Brno

Resumé:

Mušov (Katastralgebiet Pasohlávky, Bez. Břeclav). „Neuriessen“. Siedlung, Marschlager, Einzelfund eines Grabes. Neolithikum (MBK), Latenezeit, Römische Kaiserzeit, Slawische Zeit, Mittelalter. Rettungsgrabung.

MUŠOV (k.ú. Pasohlávky, okr. Břeclav)

Neurissen. Sídliště, vojenské polní tábory. Neolit (MMK), eneolit (KZP), střední doba bronzová (k. mohylová), pozdní doba bronzová (k. podolská), latén, doba římská, doba slovanská, středověk. Záchraný výzkum.

Záchraný výzkum na stavbě silnice 1/52 Mikulov - Brno navazoval na práce předchozí sezóny. Ukončen byl odkryv celého půdorysu stavby s apsidou, která je datovatelná do augustovského období. V její blízkosti byla sledována nálevkovitá deprese o průměru 8 m. V průběhu dalšího výzkumu byla ve větších hloubkách zjištěna šachta s rozměry 260 x 260 cm. Na obvodě byly patrné stopy výdřevy. Objekt, jehož dno se nalézalo v hloubce 8,5 m od původního povrchu terénu, lze interpretovat jako nedokopanou studnu z doby římské.

Zkoumány byly další úseky příkopů polních táborů z doby římské. U závěru jednoho z nich byla zjištěna neobvyklá nálezková situace. V délce 15 m vytvořily pohozené lidské a zvířecí kosti nebo části skeletů vrstvu mocnou místy až 80 cm. Na základě antropologického rozboru (RNDr. M. Dočkalová) byly mezi lidmi zastoupeni muži i ženy různého věku. Mezi zvířaty převažoval kůň a hovězí dobytek (určil RNDr. L. Peške). Předběžně lze datovat událost, při které došlo ke vzniku vrstvy, do období markomanských válek.

V závěru terénních prací byla prozkoumána členitá jáma vyplněná především stavební sutí, sestávající ze zlomků malty a římských cihel. Na okraji této jámy probíhalo v krátkém úseku základové zdivo z valounů spojovaných nekvalitní maltou. Na základě stratigrafické situace nebyla jáma současná se základovým zdivem. Oba objekty lze předběžně spojovat se stavební aktivitou Římanů v době markomanských válek.

Kromě dalších sídlištních jam MMK byly v průběhu výzkumu zjištěny stopy osídlení z eneolitu (KZP). Některé z kůlových jamek nalézáných v blízkosti stavby s apsidou lze snad připsat kultuře mohylové. Zkoumán byl zahloubený (pravděpodobně výrobní) objekt z pozdní doby bronzové a dvě zahloubené chaty z časnělaténského období. Významný byl nález zahloubené slovanské chaty ze 7. století, ve které se zachoval keramický inventář poškozený požárem. Nejmladším objektem byla chata z 12. stol. s destrukcí krbu. Některé antropogenní zásahy (různé deprese vyplněné tmavou hlinou, osamocené kůlové jamky) není možné datovat.

Miroslav Bálek - Ondrej Šedo, ÚAPP Brno